

GGD verzamelt duizenden milieugerelateerde gezondheidsklachten met nieuw registratiesysteem.

In 2004 is bij 80 GGD-en in Nederland het registratieprogramma "MGK" in gebruik genomen. Het doel was om een meer uniforme registratie van milieugerelateerde gezondheidsklachten te bereiken ter ondersteuning van de GGD medewerkers.

In de daaropvolgende twee jaar kwamen er 7024 meldingen binnen, bij 30 GGD-en verspreid over heel Nederland. De meldingen bestaan voor ongeveer 70% uit klachten en 30% uit informatie-vragen. Milieugerelateerde gezondheidsklachten zijn klachten die (vermoedelijk) door milieuverontreiniging veroorzaakt worden.

Om de milieufactoren te coderen heeft men gebruik gemaakt van de milieucodes die door het MGM gemaakt zijn en door deze al jaren met succes worden toegepast. Als codering voor de gezondheidseffecten zijn de ICPC-codes gebruikt. Dit zijn gestandaardiseerde codes voor gezondheidseffecten. De resultaten zijn vastgelegd in het onlangs verschenen RIVM-rapport "Meldingen van milieugerelateerde gezondheidsklachten bij GGD-en", inventarisatie 2004-2006, A. Dusseldorp, R. van Poll, L. Hall. Rapportnr. 609330001/2007

Klachten registratie

Het GGD-programma MGK heeft een indeling in hoofdcategorieën en subcategorieën:

- 1- compartimenten (binnen- en buitenmilieu)
- 2- bronnen (afval, communicatiesector, verkeer, etc.)
- 3- agentia (biologisch, chemisch, fysisch)
- 4- gezondheidseffecten (17 hoofdcategorieën: b.v bezorgdheid, ademhaling, hinder, zenuwstelsel, etc.)

Voorbeeld van een registratie:
hoofdcategorie (subcategorie)

1. buitenmilieu (lucht), 2. verkeer 3. uitlaatgassen, 4. respiratoire klachten (hoesten).

Met het statistiekprogramma SPSS zijn de data ingelezen en geanalyseerd. De vele tabellen (in percentages) die hiervan het resultaat zijn drukken het verband uit tussen gezondheid en milieu (volgens het oordeel van de melder!).

De voornaamste conclusies zijn:

- 1 - De GGDen in Nederland ontvangen naar schatting jaarlijks 3700 meldingen over milieu en gezondheid.
- 2 - Daarvan betreft ruim 70% klachten, de overige meldingen zijn informatief van aard.
- 3 - 64% van de klachten die bij de GGDen binnenkomen betreffen het binnenmilieu, waarin huurwoningen het grootste aandeel hebben (ruim de helft).
- 4 – Bezorgdheid is de meest gemelde klacht (37% van alle klachten). Bezorgd is men voornamelijk over asbest, NIS (niet ioniserende straling), schimmels en vocht.
- 5 – Klachten van het ademhalingsstelsel (19% van alle klachten) wijten de melders van de klachten voornamelijk aan vocht, schimmels en ventilatieproblemen.
- 6 – In het buitenmilieu worden de natuur (planten en dieren) en de communicatiesector (zendmasten) het vaakst als bron van de klacht aangewezen resp. 20% en 12% van de klachten.

Kanttekeningen bij het RIVM-rapport

1. Het MGM is van mening dat de registratie van klachten zo uniform mogelijk uitgevoerd zou moeten worden. Dat maakt het mogelijk om data samen te voegen. Dat resulteert weer in grotere data-bestanden waardoor statistische analyses betrouwbaarder worden.

Een nadeel is dat de GGD geen nieuwe onderwerpen kan toevoegen aan het huidige registratie-programma MGK, waardoor de signaalfunctie verloren gaat. Dit wil men oplossen door er een web-applicatie van te maken zodat veranderingen op alle desktops onmiddellijk zichtbaar worden.

Het beste zou zijn als er een uniform web-based registratie-programma zou komen dat zowel door de GGD als het MGM en andere instanties gebruikt kan worden. Aangezien dat wellicht niet haalbaar is zouden de data-bestanden van alle instanties, die zich bezighouden met de registratie van milieugezondheidsklachten in elk geval zoveel mogelijk uitwisselbaar moeten zijn.

Twee voorwaarden voor die uitwisselbaarheid tussen GGD en MGM zijn al aanwezig.

A- Voor het coderen van de milieufactoren heeft de GGD de milieucodes van het MGM gebruikt (RIVM-rapport pag. 11).

B- Voor de gezondheidscodes gebruikt de GGD, evenals het MGM, de officiële ICPC-codes (zie bijlage rapport RIVM).

2. Het doel van de klachtenregistratie ligt bij de GGD voornamelijk in de ondersteuning van de medewerkers en er wordt niet gesproken over eventuele vervolgacties. Het MGM wil met name de klagenden ondersteunen met informatie over de klacht en de mogelijk causale relatie met een milieubron als oorzaak. Ook ondersteunt het MGM de melder met informatie over lotgenoten, eventuele naburige lokale belangenorganisaties en gebruikt het MGM de informatie om indien nodig de betreffende autoriteiten te wijzen op hun mogelijke verantwoordelijkheid.

Wim de Mol, 12-10-2007